

IRLANDA DEL NORD: NI VICTÒRIES MILITARS NI DEMOGRÀFIQUES

Joan Esculies



Periodista

El preu de l'imaginari

Després de renunciar al càrrec de primer ministre d'Irlanda del Nord l'any 1969, Terence O'Neill va assegurar que la por dels seus conciudadans protestants era que arribés un dia en què els catòlics els superessin en nombre. Una por que les projeccions demogràfiques actuals veuen poc fonamentada. El 1920 les autoritats britàniques van optar per mantenir sota jurisdicció sis comtats irlandesos, en comptes dels nou comtats històrics de l'Ulster. La tria no es va fer a l'atzar. Fent-ho així, la relació entre protestants i catòlics era de dos a un, mentre que amb l'Ulster sencer el percentatge quedava en un 56% a 44%, molt més ajustat. Als anys setanta i vuitanta van aparèixer diverses projeccions demogràfiques que auguraven una majoria de població catòlica cap al 2010, i les alarmes protestants es van encendre. Temien que un estol de cigonyes catòliques els aigualís la festa que havia començat cinquanta anys abans.

PER LA SEVA BANDA, L'IRA I EL SINN FÉIN van aprendre a sumar nadons i van veure en la demografia una alternativa a les armes. D'aquesta manera, l'alto al foc i els Acords de Divendres Sant, a finals dels noranta, no eren pas una mala estratègia a llarg termini. Només calia guanyar temps, i, una vegada majoria, a votar la unió d'Irlanda i feina feta. A començaments d'aquest segle, nous estudis de la Universitat de l'Ulster i de la Queen's University de Belfast han comprovat que els censos anteriors no eren acurats, que la població catòlica no mantenia l'índex de natalitat previst i que, almenys de moment, superar en nombre els protestants no serà possible. En una dècada, si és que simplifiquem i considerem que a Irlanda del Nord només hi ha dues comunitats, sembla que el balanç quedarà al voltant del 50%.

MENTRESTANT, SINN FÉIN I DUP (Democratic Unionist Party) han aparegut com els millors defensors dels interessos de les respectives paròquies i governaran plegats. Amb tot, l'estabilitat que durà la pau, malgrat els entrebancs previsibles, farà canviar de ben segur els actuals patrons de vot cap a posicions més moderades. La població es preocuparà menys de l'altre i més de la butxaca. I en la butxaca, precisament, és en el que fins els extrems estan d'acord. Des dels respectius argumentaris, Paisley i Adams, líders del DUP i del Sinn Féin, ja pi-



CARLOTA BOADA

“En la butxaca, precisament, és en el que fins els extrems estan d'acord. Des dels respectius argumentaris, Paisley i Adams, líders del DUP i del Sinn Féin, ja pidolen més diners a Londres”

dolen més diners a Londres. No importa que Irlanda del Nord sigui la regió més subvencionada del Regne Unit. I, és clar, el *chancellor*, Gordon Brown, ha promès un bilió de lliures extra. Sap prou que tancar l'aixeta seria contraproductiu per a la pau.

QUE LA DECISIÓ DE L'ANY 1920 DE DIVIDIR IRLANDA ha resultat pèssima per als interessos del Regne Unit, i no només pels morts d'ambdós bàndols, queda fora de dubte. Durant tots aquests anys, aquella decisió i la tossuderia posterior han fet que un bon sac de lliures volin cada any cap a Belfast. Els britànics, sobretot els que tremolen de sentiment quan veuen la Union Jack, poden estar satisfets: el National Health Service és un desastre i a l'hospital del costat de casa no els poden atendre com cal per manca de diners, però Derry segueix sent Londonderry, i compte a equivocar-se.

ARRIBATS A AQUEST PUNT, el millor que podria passar als anglesos, que són qui més contribueix a l'economia britànica, és que Blair i Brown fessin una campanya explicativa per mostrar als ciutadans d'Irlanda del Nord el progrés econòmic dels veïns del sud i dels pocs impostos que es paguen a la República en relació amb la resta d'Europa. I de passada, per recordar-los que la Declaració de Downing Street del 1993, acordada entre Londres i Dublín, permet “una Irlanda sobirana i unida”.

PER POC QUE ELS NORD-IRLANDESOS protestants i catòlics hi posin sentit comú, els habitants d'Oxford, Bath, Manchester i Brighton ho notaran. No caldran victòries militars, ni demogràfiques, i tots viuran millor. Això, sempre que no s'encantin gaire i que la comunitat catòlica, fins ara amb més dificultats per accedir a feines com la de policia, per exemple, no s'acabi acomodant a les subvencions londinenques.

MANTENIR ELS IMAGINARIS ÉS CAR. També per als mateixos nord-irlandesos protestants, que, durant els anys setanta i vuitanta, van emigrar a causa del conflicte. Una bona part d'ells eren joves que anaven a Anglaterra a estudiar, i s'hi van quedar. D'aquí a uns anys, la vida dels seus fills, i la dels seus néts, no tindrà més vincle amb la terra on van néixer els seus avis que en un imaginari heretat que s'ha convertit en una sagina constant per a la seva butxaca.

VOLTA D'HORIZÓ

Espanya, Cuba i Europa

J.J. Navarro Arisa



La visita que ha fet a Cuba el ministre espanyol d'Afers Estrangers, Miguel Ángel Moratinos, durant els darrers dos dies s'inscriu en el context del conflicte entre el règim cubà i la dividida posició de la Unió Europea durant la transició de Cuba des que Fidel Castro es va apartar del lideratge actiu pels seus problemes de salut, que sembla que es resoldran just a temps per a un retorn d'última hora que servirà per refermar la seva autoritat. En aquest context, Espanya juga el paper de soci benèvol de Cuba, mentre que la posició dels socis comunitaris europeus pren distància de la supervivència del règim de Castro i vol fer un paper més crític amb el futur de Cuba, però el fet de fer de policia bo en el conflicte amb l'Havana no és l'única prioritat del viatge de Moratinos. Per a Espanya i el seu ministre, l'aproximació a Cuba després de gairebé vuit anys de fredor diplomàtica és també una nova oportunitat de recuperar influència a la transició cubana, que continuarà encara que Castro aconseguís instal·lar-se novament al poder. Durant l'última legislatura, la diplomàcia espanyola ha intentat no perdre peu a Cuba, com ho proven les gestions espanyoles del 2003 perquè la UE aixequés les sancions que havia imposat al règim cubà. El paper de Moratinos a l'Havana no deu haver estat gens fàcil, però és sens dubte necessari. Amb Castro o sense ell, la transició cubana no tindrà res de fàcil, i el bloc de països democràtics que representa Europa no es pot quedar sense recursos per influir en el futur de l'illa, que pot començar molt aviat, tan aviat com Castro trigui a cloure la seva segona i definitiva etapa al poder. La Cuba postcastrista necessitarà ponts que mantinguin el seu vincle amb la comunitat internacional, i reconstruir aquests ponts ha estat la missió de Miguel Ángel Moratinos durant els dos dies del seu viatge a Cuba.

NI CINC DE CALAIX

Alfons Quintà

Advocat i periodista

Polítics, cultura i idees

Els polítics voldrien controlar-ho tot. Però qualsevol qüestió que cau a les seves mans, per aquest sol fet, esdevé un desastre. Dionís va donar a Mides el poder de convertir en or tot el que tocava. Als polítics d'aquí i ara algú els ha donat un poder antagònic, ubicable en el terreny de l'escafília. Res se'n salva. Han fet malbé la comunicació so-

cial, com acredita la cada dia menys vista TV3. S'han carregat la cultura. Göring va dir: “Quan sento el mot *cultura*, trec el fiador de la meua pistola”. Aquí la variant és treure una subvenció, per intentar que la cultura deixi de ser una eina per la llibertat individual i esdevingui un instrument de control.

Volen convertir en adjecti-

ves les coses més importants de l'existència humana, com la seguretat física i jurídica, l'educació, la llibertat, el treball i el pensament independent. Se les rebaixa a elements subordinats de la polítics. Ara li ha tocat el torn al dret a l'autodeterminació. Se l'han estat posant a la boca personatges extremadament ignorants, capa-

ços de creure's que Woodrow Wilson va ser un cantant de jazz.

Ens han destrossat un món i una cultura que van ser una altra cosa, força millor. Ara se'ls ha de destrossar a ells, per descomptat des de fora de la política, esdevinguda per la seva llei electoral el seu vedat privat. S'ha de lluitar des de fora de

la política i en tots els fronts, tenint present, per a nosaltres i per anar contra ells, un consell de F.A. Hayek: “Guanyeu la batalla cultural, guanyeu la batalla de les idees, abans de guanyar la batalla política”. Si poguéssim expressar-nos més, seria fàcil, perquè els polítics, de cultura i d'idees, ni cinc de calaix. No paren de demostrar-ho.